

nni,
éle
nel,
övö
ogy
tezik.
sséget
got
a. ==
nyeket

AD.
n,
jában.
atszer-

EN.

er.
bad
hely
eu-
ad-
bre.
os
atnál.
erial.

110

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
Minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
bóvá a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hónap ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 101. szám.

Szombat, május 2

Zsendül a föld.

Nagybecskerek, május 2.

A tavaszi napfény melegtől most zsen-
dül odakinn a föld, a mezők élete. Mikor a
föld őszi megtermékenyülése a téli hónapok
áldotti állapota után a zsege növényzetet
hordja már hátán, akkor érdemes megint
egyszer elgondolkozni a földről. Galilei azt
bizonyította, hogy a föld forog a nap kö-
rül; a magyar világrendszerben még a régi
felfogás uralkodik: a föld körül forog min-
den. A magyar állam egész élete a földhöz
tapad, társadalmunk a földön nőtt föl és
ahhoz van növe ma is minden idegszála-
val. A falusi gazda és a városi iparos, a
hivatalnok és a munkás, a kereskedő és
a tőkepenzes sorsa nálunk elválaszthatat-
lan a föld sorsától. A földből és a föld
után él nálunk még ma is mindenki és
minden.

Tőlünk nyugatra a föld nemcsak élet-
termő és kenyéradó, hanem a nagy ipari
alkotások, a házkolosszusok viselője is.
Kettős életet él ott: méhében az emberi
táplálkozáshoz szükséges termények fejlőd-
nek ki; hátán az emberi kéznek ujjala-
kítása, új jövedelem fakasztása céljából al-
kotott műhelyei vannak. Nálunk a föld
még mindig a legfőbb, csaknem az egyet-
len forrása a jövedelemnek, ugyszólván az
egyetlen emelője a néptáplálkozásnak.

És éppen ezért van nálunk még na-
gyobb jelentősége a földnek, mint másutt.
Nyugaton a megnövekedett kultúr-szükség-
letek fedezésére ott van még a nagy ipar
és a nagy kereskedelem. Keleten a föld
könnyebben elégíti ki a kisebb kulturigé-
nyeket. Nálunk az állam és a társadalom
igényei közel vannak a nyugatiakhoz, anél-
kül, hogy a jövedelem forrásai azoknak
megfelelően szaporodtak volna. A földnek
kell viselnie aránylag komplikált állami
gépezetünk és aránylag fejlett társadalmi
életünk fenntartásának költségeit.

Elsőrendű fontosságú kérdés tehát
nálunk az, hogy milyen ennek a földnek
mivelése, hogy milyen az a munka, amely
arra hivatott, hogy az ország háztartását
egyensúlyban tartsa. Torontálmegyében
kiválóan szépen fejlett mezőgazdasági kul-
turát láthatunk, azonban még sok teendő
van nálunk is a mezőgazdaság egész
terrénumán.

Még nálunk is vannak nagybirtokok,
melyeknek gazdálkodási módja elmaradt
és kezdetleges, melyeknek berendezése
hiányos, jövedelme nem megfelelő. A
középbirtokok száma és területe aránylag
csekély. A kisbirtokosoknál, a paraszto-
knál még mindig sok helyen nincs meg az
okos gazdálkodás iránt való érzék és az
ahhoz szükséges tudás. Egyes termelési
ágakban kiválóok ők is, de sok más irány-
ban hiányzik a céltudatos törekvésük.

Mindennek a tanúsága pedig az, hogy
azoknak, akik a magyar föld, a magyar
mezőgazdaság érdekében hivatottak dol-
gozni, teljes erővel, egész készséggel kell
arra törekedniük, hogy a gazdasági tudás,
a helyes belátás, az okos számítás a
gazdálkodó osztály részét áthassa, hogy a
magyar föld minden rétege föltáruljon a
céltudatos, nemzetgyarapító munka előtt.

A csanádi püspök beiktatása.

— Az ünnepi sorrend. — május 2.

Megirtuk már, hogy május hó 10-ikén lesz
Csernoch János dr. csanádi püspök ünnepé-
lyes felszentelése és beiktatása a temesvári
székesegyházban. A felszentelést báró Hornig
Károly v. b. t. tanácsos, veszprémi püspök
végzi dr. Hosszu László lugosi gör. katolikus
püspök és Németh József felszentelt püspök
segédlete mellett.

Németh püspök legutóbb kiadott pástor-
levelében tudatta már ezt a papsággal s együt-

tal felszólította, hogy azon minél nagyobb szám-
ban jelenjenek meg.

A beiktatás napján a plébánia-templomok-
ban mindenütt ünnepi istentisztelet tartandó és
hálaadó ima kíséretében a nagy örömnapp a hi-
vőknek kihirdetendő.

A temesvári ünnepély már az előestén ki-
világítással és szerenáddal veszi kezdetét. A fel-
szentelés május 10-én délelőtt 9 órakor meg-
yégbe. A küldöttségeket déli 12 órakor fog-
adja a püspök, aki délután 2 órakor a viga-
dóban a meghívott vendégek számára disz-
ebédet ad.

A beiktatás idejéről a polgári és katonai
hatóságokat is értesítették, meghívó és a követ-
kező ünnepi sorrend kíséretében:

Május hó 9-én délután Temesvárra érkezik
kíséretével a püspöki felszentelést végzendő
báró Hornig Károly veszprémi püspök ur ő
excellenciája s a felszentelésnél segédkező dr.
Hosszu László lugosi gör. kath. püspök ur ő
méltósága.

Este 8 órakor a Belváros kivilágítatik; a
katonai zenekar, a Zenekevelők Egylete s a
Magyar Dalárda a püspöki palotában szerená-
dot ad.

Május hó 10-én délelőtt 9 órakor a fel-
szentelő, a felszentelésnél segédkező püspök
urak és a felszentelendő püspök ur ünnepélyes
bevonulása a székesegyházba. Szentmise közben
a pápai kinevezési okmány felolvasása után
végbemegy a püspökké való felszentelés. Szent-
mise végén a királyi adománylevél kihirdetésé-
vel történik a püspöki beiktatás, ezt követi a
papság hódolatnyilvánítása, végül a püspök ur
első szózata a hívóhoz.

A küldöttségek a jobb oldali padsorokat,
a katonai hatóság a baloldali padsorok első
felét és a meghívóval belépő hölgyközönség
a baloldali padsorok második felét foglal-
ják el.

Istentisztelet végeztével a püspök urak
visszavonulnak a püspöki palotába,
május hó 10-ikén déli 12 órakor a püspöki
palota nagy fogadótermében kezdetét veszi a
küldöttségek fogadtatása a következő sorrendben:
a róm. kath. papság,
a vallásfelekezetek vezetői rang szerint való
sorrendben,
a katonaság,
a törvényhatóságok betűrendben, utoljára
Temesvár szab. kir. városa,

A „TORONTÁL” tárcája.

Sejtelelem.

Zord, téli nap volt hűcsud napja,
Most, hogy jössz, a tavasz ragyog —
De az maradtál e, ki voltál,
Az-e, kit lelkeim siratott?

Az illatos, fehér virágon
Látom-e még a harmatot?
Szűz lelkén nem hagytak-e foltot
A szomorú hétköznapiok?

S nem érzem-e majd a csókban,
Ha ajkam szép ajkára forr.
Hogy egy sugára hó szívának
Elmaradt mégis valahol? ...

A virágokhoz.

Kis virágok, szép virágok,
Szép tavaszi, friss virágok,
Mindhiába odvözöltek,
Nézni nem tudok már r'ok.

Nincs szívembe jóság többé,
Se szerelem, se költészet,
Ami benne jó volt, szép volt,
Egy csapásra semmivé lett.

Rossz vagyok már, nem szeretem,
Nem nézhetem a virágot;
S úgy utálom ezt az egész
Tavaszdó, szép világot ...
Vértesy Gyula.

Mese.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Az Uristen megalkotván a világot és abban
az embereket, kinek-kinek megszabta munkáját:
és megadta hozzá a megélhetési módot. Ezen-
felül mindenki valami ajándékot is kapott,
melyet tetszése szerint használhatott fel. Azt is
mondá kinek-kinek az Ur, hogy bizonyos idő
mulván jelenjenek meg előtte az ő teremtményei
és mondják meg őszintén, hogy vannak meg-
elégedve sorsukkal és ajándékaikkal.

Eltelven pedig az a bizonyos idő, meg-
jelenék az Ur színe előtt Juris.

— Mit kaptál te akkor? — kérdi a jó Isten.

— Nekem, jószágos Istenem, semmi kézzel-
fogható nem adtál, csupán furiangos ésszt.

— Hiszen épen ezen adományom segítsé-
gével és annak révén rendelkezél ma már oly
nagy vagyon fölött és nincs semmi anyagi kíván-
ságod, mely nem teljesülne. Meg vagy elégedve?

Juris nagyon jól tudta ugyan, hogy a do-
log úgy áll, ahogy azt az Ur imént mondá, de
azért nem állta, hogy meg volna elégedve. Még
nagyobb földi hatalomra, dicsőségre vágyott.

— Ha megérdemled és ügyes vagy, megiesz,
mondá az Ur. — Tovább!

Jött Galonus és felele az első kérdésre:

— Uram, nekem szép feladatot juttattál; a
szennedő emberiséget gyógyítani, szép munka,
meg is fizetik, úgy hogy én nem panaszkodha-
tom. Csak sok a szegény, kik nem fizetnek s
kik többten betegek, mint a gazdagok.

— Teljesítsd ezekkel szemben is emberi
kötelességedet, nyugodt és boldog leszel anyagi
jutalom nélkül is.

Galonus, ki különben már gazdag lett,
nyugodtan távozék.

Következék Pastor:

— Hát te, szolgám, meg vagy-e elégedve
feladatoddal és sorsoddal?

— Nekem magasztos a feladatom. A lelkek
fölködni, azokat Te veled, Uram, össz-
hangzásba hozni, gondoskodni arról, hogy egy is
el ne vesszen, ó ez szép életcél! Fenséges
tanokat hirdetni, Isten szolgájának lenni — ez
dicső dolog, ha amellett az ember jól és gond
nélkül is él. Kérlek, Uram, engedd, hogy tovább
is így hatalmamban legyen a szeretett nép lelke
és sorsom ne legyen rosszabb!

— Megiesz, — mondá az Ur.

Most egymásután jutának Isten színe elé
Áger, a földműves, Merkur, a kereskedő, Miles, a
katonatiszt, Induster, a kézműves, Praetor, a
hivatalnok és mások, kik nagyrészt meg valának

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve
Fiu felöltő 8 „ „
a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve
Uri- és leány-kimono és gallér. . . 8 „ „
a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve
Uri felöltő 15 „ „
a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

KOVÁCS GEDEON
angol szabó-műhely.

Telefon 141.

275-34.16

Telefon 141.

a m. kir. bírói kar s egyéb m. kir. állami hivatalok, testületek, társulatok és egyletek.

A küldöttségek nagy számára s az idő rövidségére való tekintettel felkértek a küldöttségek, hogy a tisztelgés alkalmával csak lehető rövid üdvözlő megszólításra szorítkozni sziveskedjenek.

Délután 2 órakor a Koronaherceg-szálloda nagytermében a püspök ur által meghívott vendégek számára diszebed.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap regeli 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 4. Megyei áll. vál. ülése.
Május 6. Számonkérő tisztizések.
Május 8. A jegyző-egylet közgyűlése.
Május 7. Jegyzői nyugdíj vál. ülése.
Május 7. Tavaszi közgyűlés.
Május 11. Közig. biz. ülés.

Május 1.

A virágok hónapjának tegnapi első napja éppen nem a májusi bűbáj jelképezője.

A Hozsánna, amely az emberek ajkain kitörni készült, hogy köszöntse a tavasz ünnepét, szinte megfagyott tegnap. Borongós égből a fejünk fölött, ahonnan csak kóstolóba szűrődik le néha a napsugár, metsző hideg szél s általános didergés jellemzi a rügyfakasztó balzsamos májusnak első napját.

A természetben is megkészt a tavasz s a fák alig bontogatják levelecskéiket, úgy hogy az idén a tavasz inkább csak sejtelem még.

Mindazonáltal ünnepeltek az emberek, bizonyára úgy okoskodván, hogyha még nincs igazi tavasz, az ünnepeléssel csinálnak tavaszt.

Muzsikával, zöld galyakkal, hatalmas májusfákkal csinálták tavaszi hangulatot s reggeltől estig hangos volt az erdő-mező.

Csend csak a műhelyekben volt, ahol a munkások letették tegnapi a szerszámot, hogy munkaszünettel üljék meg a munka ünnepét. Az idén azonban — legalább nálunk — a munka ünnepe nem volt olyan arányu, mint máskor. Az őszi hangulat tette-e, vagy más körülmények, de bizony tegnap nagyon halványan piros-

elégedve sorsukkal vagy kértek még valami kegyet az Urtól. És az Ur megadta nekik.

Végre jött Pauper és szóla következőképen — Ó uram Istenem! Köszönöm nagy jószágodat, hogy nekem juttattad a legnemesb feladatot, a népnek művelését, a tanítást, a felvilágosítást! Eonél fontosabb, ennél szebb célja nem lehet az életnek. De engedd meg, ó Uram, hogy panaszhassak sorsom ellen mégis. Nem találok embertársaim között soha, soha elismerést, köszönetet. Ez fáj. Dolgozom csekély anyagi díjért — ez nem fáj; de hogy senki el nem ismeri csak egy barátságos szóval is a munkámat: ez fáj. Egész életem csupa komoly munka és semmi öröm. Halátlanság és irigység, gonoszság és káröröm a jutalmam. S nincs is senkim, kivel szomorú sorsom megosztanám, ki felderítene talán!

— Ne panaszkodjál, Pauper, te leszel a legboldogabb, te leszel az igazi Divas. Adok melléd egy nőt, egy nemes, okos, szerető nőt, egy ideális élettársat, ki majd felderíti sötét homlokodat. Csak folytasd megkezdett munkádat és ne lankadj!

És Pauper reményekkel telve távozik. Elmúlt ismét bizonyos idő, az emberek újra eljövénnek számadásra. De Pauper még mindig bus arccal jöve. Megfeledezék róla Isten vagy csak próbára akarja őt tenni? Az Ur megvizsgálta és Pauper ismét remélni kezdett.

Harmadszori kihallgatásnál Pauper már vidám arccal jelenék az Ur felséges színe előtt. Az Ur mosolygott:

— Nos, Dives, meg vagy elégedve sorsoddal és a nővel, kit melléd adtam?

És Pauper, ki most már Dives, térdre borulva a legmagasabb lény előtt, könyes szemekkel szóla:

— Így már öröm az élet! A nő, aki együtt érez a férfival, mindent pótol: külső fényt, gazdagságot, tekintélyt. Köszönöm, köszönöm!

B... ó.

lott a vörös május sokat ígérő gyönyörű hajnal-fénye...

A nagybecskereki szervezett munkások tegnap ebéd után kezdtek gyülekezni a „Három koronához” címzett vendéglőben, hogy tüntető körmenetben hirdessék a szocializmus eszméit és ünnepeljék a Munka ünnepét.

Egy óra után zárt sorokban zeneszó mellett szakszervezetek szerint csoportosítva indult el körmenetük, amely azonban az idén jóval csekélyebb volt, mint máskor. A menet mindamellett lelkes hangulatban vonult a Német-, Aradáci-, Hunyadi- és Korona-utcaikon át az erdőbe, ahol némileg megrövedkedett s számuk korábban vagy pedig későbbben érkezőkkel.

Itt négy óra tájban kezdetét vette a munkások májusi ünnepélye, amelyet erre az alkalomra összeállított dalárdájuk nyújtott meg: „Föl szocialisták” kezdetű dallal.

Utána Oszuszyk András, a torontálmegyei szocialdemokrata pártvezetőségnek tagja mondott beszédet, tüzesen agítva az általános választói jog mellett.

Őt Tusánovics Dusan követte a szószéken és szerb nyelven mondott lelkesítő beszédet.

Majd ismét a dalárda énekelt. Merschbacher János pedig német beszédet mondott. Közben szólt a rezsebanda s vidám táncok egészítették ki az ünnepi programot.

A hűvös idő miatt azonban nem sokáig lehetett künn az erdőben mulatozni s hét óra felé bevonultak a munkások a városba az Ellmer-féle vendéglőbe s ott folytatták a mulatságot.

A mulatságot vagy tizenkét csendőri ellenőrzte az erdőben, de a példás rend és nyugalom fölöslegessé tette a nagy csendőri készenlétet.

— Személyi hír. Jankó Ágoston alispán hivatalos utjáról tegnap visszaérkezett Nagybecskerekre.

— Májusi ájtatosság. Nemcsak künn a természet ölen ünnepelték tegnap a virágos május első napját, hanem a templomok boltíves hajtásai alatt is, ahol kezdetét vették a boldogságos szűz tiszteletére elrendelt májusi ájtatosságok. A róm. kath. plébánia templomban 6 órakor vette kezdetét az ájtatosság. A virágoktól ellepatt, pazar pompával feldíszített főoltár, a villamos lángok fényárában uszva, hatalmas benyomást gyakorolt az összeözlölt hívek seregére és Magyary Pál pápai kamarás plébános magyar és német nyelven tartott bevezető beszédjének mély hatását még inkább fokozta. A bevezető beszéd után Magyary Pál pápai kamarás plébános fényes segédlettel végezte az ájtatosságot, miközben az énekar Wéhninger karnagy vezetése alatt Bogisich-féle XVI. századbeli régi magyar dalokat adott elő és Malczér Katóka kisasszony Abtenhoffer „Ave Mária”-ját énekelte zenekísérettel. Holnapról kezdve, a jövő héten németül tartanak a szentbeszédet és pedig vasárnapon, kedden, csütörtökön és szombaton. A zárdatemplomban, ahol a májusi ájtatosság mindennap 5 órakor kezdődik, tegnap Martzy Ernő s. lelkész mondott nagyhatású magyar szentbeszédet. A plébánia templomi májusi ájtatosságok a következő sorrendben működnek közre az egyes énekkarok: vasárnapon az egyházi énekeszenekar, hétfőn a Messinger-intézet növendékei, kedden a polgári iskola énekkara, szerdán a főgimnázium énekkara, csütörtökön és pénteken az egyházi ének- és zenekar, szombaton a zárdaiskola növendékei.

— Katonai szemle. Jahl Gusztáv altábornagy, honvédkerületi parancsnok ma Nagybecskerekre érkezett s itt szemlét tartott a helybeli honvédszázalaj fölött.

— Ezredéves emlékünnap. A nagybecskereki elemi iskolákban, mint minden évben, úgy az idén is méltó módon ülték meg a millénium emlékét. Ez alkalomból ma reggel fél 9 órakor istentisztelet volt, utána pedig szépen sikerült hazafias ünnepségeket tartottak mindkét állami iskolában. A központi iskolában Bächler Hugó, az Eötvös-utcaiban pedig Szabó Bertalan tartotta az alkalmi beszédet, az ünnepély többi pontjait a tanulók által szépen előadott énekek és alkalmi szavazatok képezték.

— Katonai előléptetések és áthelyezések. A májusi előléptetések alkalmából a nagybecskereki helyőrségből a következő kinevezések, illetve előléptetések történtek: a 29. gyalogezred állományából főhadnagyká Geseck János és Draskovits Frigyes hadnagyk; hadnagyká Alexandrovics Milán és Baumann Ottó hadapród-tiszthelyettesek. Az 5. honvédszázalag ezred állományából pedig Fernbach Ferenc hadapród-tiszthelyettes hadnagygyá nevezték ki. Ugyancsak hadnagygyá nevezte ki a király Baaden Antal, a pancsovai zászlóaljnál szolgáló tiszthelyettest, Baaden Károly nagybecskereki iskolaiigazgató fiát. Az előléptetésekből kifolyólag a 29. gyalogezred keretében a szolgálát érdekében a következő áthelyezések váltak szükségessé:

Kasztner Rezső százados és Janonschek Emil hadnagy Nagybecskerekre Nevesinjébe, Gobetzky Róbert főhadnagy Nagybecskerekre Temesvárra, Bartek Ferenc százados pedig Temesvárról Nagybecskerekre helyezték át.

— Tanács- és iparülés. A városi tanácsma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklése alatt ülést tartott, amelyen folyó ügyek lettek elintézve. A rákövetkező iparülés pedig Joánovits Néca sőtőiparra és Kotrell József szatócészletre kapott iparendelélyt.

— Kinevezések és előléptetések a Máv.-nál. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter május hó 1 től számítható hatállyal a következő nagybecskereki főhivatalnokokat és hivatalnokokat léptette elő, illetve nevezte ki: Krumenacker István forgalmi főnök a VII. fizet. oszt. 1. fizet. fokozatából a VI. fizetési oszt. 3. fizetési fokozatába föllendőrré, dr. Szlammer Agoston államfőnök és Frank Márkus osztálymérnök a VII. fizetési oszt. 2. fizet. fokozatából ugyanazon fizet. oszt. 1. fizet. fokozatába, Szekeres Géza és Ziegler Adolf hivatalnokok pedig a IX. fizet. oszt. 1. fokozatából a VIII. fizet. oszt. 3. fokozatába léptek elő.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatási miniszter Ferenczy Dezső, a torontálvármegyei kir. tanfelügyelőséghez berendelt: áll. elemi iskolai tanítót, a tordaaranyosmegyei kir. tanfelügyelőséghez ugyanebben a minőségben áthelyezte.

— Torontálvármegye Csernoch püspök beiktatásán. Csernoch János, az új csanádi püspök május 10-iki ünnepies beiktatásán Torontálvármegye törvényhatósága nagyobb küldöttséggel vesz részt. A küldöttség tagjai Botka Béla főispán és Jankó Ágoston alispánon kívül a következő bizottsági tagok lesznek: Babics József, Csávossy Béla, gróf Csekonics Endre v. b. t. t., Csekonics Sándor gróf, báró Daniel Ernő v. b. t. t., ifj. Daniel Pál, Farkas Geiza, Franz J. L., Fóris József, báró Garliczy Ferenc, Gyertyánffy Andor, Gyertyánffy Jenő, Hertelendy Ferenc, Jagodics Bogumil, Jekelfalussy Zoltán, Jenovay Zoltán, Jovanovics István, gróf Karátsanyi Jenő v. b. t. t., Karátsanyi Andor, Lederer Artur, báró Liphay Frigyes, gróf Nákó Sándor v. b. t. t., dr. Perisics Zoltán, Poroszkay Béla, Rohonczy Gedeon, Rónay Ernő, Schulpe Vilmos, Tallian Béla v. b. t. t., Tellecsky Kristóf és dr. Vinczevidy Ernő.

— Erőst lakodalom. Szép, benső ünnepély folyt le tegnap egy általánosan tisztelt és nagybecsült polgártársunk, Baaden Hugó házában. Tegnap volt ugyanis 25 éve, hogy az Isten oltára elé lépett tiszteletreméltó nejevel szűl. Krumenacker Erzsébettel, akivel ezen idő óta a legboldogabb családi életet éli. A tegnapi szép örömnapp alkalmából a jubiláló házaspár a jóbarátok és ismerősök mindenfelől elhalmozták gratulációikkal.

— Flórián-ünnepély. A nagybecskereki tűoltóegylet május 4-én, hétfőn Flórián-ünnepélyt rendez. Tíz órakor isteni tisztelet lesz a róm. kath. plébánia-templomban, 1 órakor pedig társas-ebéd.

— Iskolásfiúk áldozása. A róm. katolikus plébánia-templomban holnap délelőtt 8 órakor fog végbemenni a fiúk első szent áldozási ünnepélye. A szertartáson, amelyet Magyary Pál pápai kamarás-plébános fog fényes segédlettel végezni, a helybeli elemi iskolák körülbelül 150 fiú növendéke fog részt venni.

— Egyházi zene. A holnapi 10 órakor kezdődő nagymise alkalmával Popovics-Pécsi Szilárd offertóriumkor elénekli Hauptmann Mór Ave Maria-ját.

— Elhalasztott közgyűlés. A folyó hó 10-re kitűzve volt rendkívüli tűoltó-szövetségi közgyűlést folyó hó 24-ikére halasztották. A folyó hó 10-ikére kiküldött meghívók tehát érvénytelenek.

— Negyven évig tanító. Lélekemelő szép ünnep folyt le csütörtökön — mint lapunknak írják — Ócsanádán. Martin Ádám áll. tanító negyvenéves tanítói és 25 éves ócsanádi működésének jubileumát ünnepelte ekkor ugyanis Ócsanád és Szerbecsánád közönsége, az áll. iskolai gondnoksággal s a Délmagyarországi Tanítóegylettel karöltve. Egy egyszerű, igénytelen, szerény tanító becsületes munkásságának felmagasztalása volt ez ünnep, melyet fényessé tett a hatóságok elismerése, a tanítók százainak megjelenése s a nép tömeges részvétele. A szentmiklósi járás tanítói köre ez ünnepre való tekintettel tavaszi gyűlését Ócsanádán tartotta meg. A nép pedig abbahagyta mezei munkásságát, hogy lerőjje háláját öreg tanítója iránt, aki ritka egyéni jó tulajdonaival Ós- és Szerbecsánád minden lakójának tiszteletét, szeretetét érdemelte ki. A közönség

e napra lobogódiszt öltött. A csütörtök reggeli vonathoz zeneszóval vonult ki a fogadó-küldöttség, hogy a község nevében a kormány kiküldöttségét Fászel György jegyző, a tanítószágot Saskeőy József köszöntötte. A vendégek nevében Peterdy Sándor tb. főbíró és Muth János járásköri elnök mondtak köszönetet. Az ünnepély befejező istentisztelettel kezdődött, mely után a tanítószágot diszközgyűlést tartott. Ezen Saskeőy József mondott nagy tetszéssel fogadott beszédet az iskolai törvények határáról.

A tulajdonképpeni jubileumi ünnepélyre Martin Ádámot küldöttséggel hívták meg. Előzőnek Marin állami tanító mely érzséssel, emlékedett páthosszal szavalta el Saskeőy Józsefnek ez alkalomra írt „Martin Ádám jubileumára” című ódáját, melyet tpszal honoráltak. Azután a kormány, a főispán s a járás nevében Peterdy tb. főbíró üdvözölte gyönyörű beszéddel a jubiléumát, átadván neki a miniszter elismerő oklevelét. A Délmagyarországi Tanítóegylet nevében Schenk Jakab, a járási főbíró nevében Muth János, az állami iskolai gondnokság nevében Jung Miklós, Perjámos község nevében Jung Antal, Ó- és Szerbcsanád nevében Fászel György s a tantestület nevében Saskeőy József üdvözölte Martin Ádámot. Megható volt Martin apró tanítványainak felvonulása, kiknek nevében Farkas Margit remek köszöntőben fejezte ki háláját tanítójuk iránt. Az ünnepély után, melyen ott volt Ócsanád egész népe s távoli messze vidékekről is nagyszámú vendég, Martin tiszteletére 200 terítékű bankett volt, melyen kivül Peterdy főbíró, Muth János, Schenk Jakab, Kaufmann István szerkesztő, Saskeőy, Marin s mások mondak pohárköszöntőt. Martin a jubileum alkalmával közel százán üdvözölték távirattal az ország minden részéből, köztük Botka Béla főispán, Lang István kir. tanfelügyelő, a nagybecskereki és több más tantestület. Ó- és Szerbcsanád községei remek estet serleggel, a járási tanítószágot fénykép-albummal lepte meg a jubiléumát, ki ezenkívül 300-nál több üdvözölő levelet is kapott. A gyönyörűen sikerült ünnepet táncmulatság rekesztette be.

— Szabálytalanságok a gör. kel. szerb hitközségnél. A gör. kel. szerb hitközségnél és a szerb takarékpénztárnál felfedezett szabálytalanságok ügyében a vizsgálat még mindig folyik. A szerb takarékpénztárban ma délután gyűltek össze a főhitelezők a követendő egyöntetű eljárás megállapítására. Turinszki Tivadarnak, a takarékpénztár megszökött pénztárosának még mindig se hire, se hamva, éppugy mint feleségének, aki utána utazott, hogy felkeresse.

— Adomány. Még a múlt ős folyamán halt el Budapesten Nagybecskerek egy közkezdveltségnek örvendő egykori lakosa, Dudás József nyug. ezredes. Dudás József ezredes, aki mint örnagy zászlóaljparancnok hosszú évek során lakott városunkban, emberszeretetről és nagylelkűségéről városunkban ismert volt. József üdvözölését és városunk iránti ragaszkodását jellemzi, hogy ambar már hosszabb idő óta elszakadt tőlünk, végperceiben városunk szegényeinek sorsát még mindig szíven viselve, a városi szegényalap javára 200 koronát hagyományozott.

— Szerencsétlenség a malomban. Mint Lázárföldről jelentik lapunknak, az ottani gőzmalomban Scherer József főmolnár a kerékszij elkapta s úgy csapta oda, hogy halálos sebeket szenvedett. A vizsgálatot megindították, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— A Narten-féle bioszkop. Saját, elegáns, minden kényelemmel berendezett, eső és hideg ellen védett pavillonjában, ma kezdi Narten György magánmérnök 8 napra tervezett előadásait a Gabona-téren. Minden előadáson körülbelül 20 gyönyörű kép lesz bemutatható. A bioszkop abban különbözik előnyösen ismert kinematografoktól, hogy a képeket minden nyugtalanság és csúdlamas nélkül adja vissza. A szigoruan családias műsor mérsékelt helyárák mellett nagyon változatos, úgy hogy látogatása mindenkinek melegen ajánlható.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Lázity Mita gk. uapzámós és Benák Verona rk. — Miclea Vince gkath. kocsis és Szűcs Erzsébet rk. — Leitermann Béla rk. szobafestő és Gruszling Erzsébet rk. — Löw Adolf izr. gyógyszerész és Löffler Berta izr. — Folkusházy Sándor ref. kir. törvényszéki jegyző és Szabó Margit rk.

Születések: Káfony Ferenc megyei hiv. szolga, leánya. — Wéhner Ignác rk. mészáros leánya. — Schuhmacher József ág. ev. téglerverő, fia. — Poczik Péter rk. napszámos, leánya. — Szauer Mihály rk. földmives, fia. — Tschurtsin Dragolyub gk. földmives, fia. — Popov János gk. földmives, fia. — Kokrecher Teréz rk. munkásnő, fia. — Schmidt Frigyes rk. napszámos, fia.

— Walter Károly rk. szövőmester, fia. — Gutmann Mór izr. kereskedő, fia.

Halálozások: Kocsis Mihály, rk. 50 éves kormányos, tüdővész. — Tyurcsin Vitályos, gk. 42 éves napszámos, tüdővész. — Frateczánov Mladen, gk. 39 éves napszámos, tüdővész. — Dr. Dimitrievis Izidor, gk. 44 éves jogtudor, tüdővész. — Kekezevics Béláné, rk. 60 éves, agylágyulás. — Lázity Zvezdászka, gk. 2 éves, bélhurut. — Kollárszky Boszilka, gk. 23 hónapos, hörghurut. — Radovancev Euthimné, gk. 73 éves, aggkór. — Kurucsi Mihály, gk. 58 éves, idült veselob. — Volarov Sebők, gk. 63 éves napszámos, billentyűk elégtelensége. — Ritter Karolina, rk. 3 éves, bálgümőkór. — Periat János, gk. 61 éves napszámos, idült veselob. — Bózo János, rk. 48 éves napszámos, idült veselob. — Gyukity Athanáz, gk. 3 éves, tüdőlob. — Raduk Olga, gk. 3 éves, gyermekaszály. — Radovancev Deszanika, gk. 10 hónapos, görcsök. — Özv. Vidity Rádáné, gk. 31 éves, tüdővész. — Vorgity Jánosné, gk. 22 éves, tüdővész. — Özv. Majszler Ferencné, rk. 70 éves, tüdőlob.

— Jegyek a bioszkopba elővételben Winkler „Korona”-szállodájában kaphatók.

— Gyomor és bélbántalmaknál, valamint anyagcsere-zavaroknál a buziásfürdői szénsavforrások kitűnően beváltak. A szénsav a gyomor és belek működését élénkíti, az emésztés folyamatát gyorsítja s ezáltal hathatósan közreműködik, hogy a tápeatornában atonikus állapotok ki ne fejlődjenek. A gyomor-atonióval járó kellemetlen tünetek: gyomorégés, savanyu felbőfőzés s gyomorgörcsök a buziásfürdői gyógyvízkezelés rövid használata után megszűnnek. — A buziásfürdői „Phoenix” gyógyvizet kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

Színház, irodalom.

* A vig Niebelungok. Polgárok csütörtökön bucsuztak el a becskereki közönségtől Strauss parodisztikus operettjében. Ha a nagy közönség nem is értette meg az összes mitológiai célzásokat, de azért kitűnően mulatott a pompás helyzeteken s a fülbemászó zenét is érdeme szerint méltányolta. Hogy az operette annyira megnyerte a közönség tetszését, abban nagyrésze van a kitűnő előadásnak. Peterdy Etus, Kaposay Józsa, Csanádi Irma, Gáthi Kálmán, Kabos Gyula (egy külön dicséretet érdemlő Gunther), Gózon Gyula elkövettek mindent, hogy kitűnő, hálás szerepeiket érvényre juttassák. A közönség, mely a házat egészen megtöltötte, kitűnően mulatott és sokat tapsolt az egyes szereplőknek.

A társulat tegnap Kikindára utazott, ahol ma szombaton kezdi meg előadásait. —r.

* Szentkláray Jenő dr. új könyve. „A szerb monostoregyházak történeti emlékei Délmagyarországon” cím alatt dr. Szentkláray Jenő-től önálló mű alakjában is megjelent az a nagybecskereki felolvasás, melyet a magyar tudományos akadémia f. évi január hó 13-iki ülésében tartott. A művet a magyar tudományos akadémia adta ki és ára 1 kor. 50 fillér. A tudós történetíró az ő ismert alaposágával, széles látókörével, erős történeti érzékével dolgozta fel tárgyát, kritikailag felhasználva a forrásmunkákat és e mellett eredeti forrásokból merítve. A 65 oldalra terjedő műben 12 délvidéki szerb monostoregyház történetét ismerteti.

Heti rovat.

— május 2.

A minap ifjú és negyüdvéltű szakácsnőnk, Zsuzsanna hazajön a színházból és az ott látott, hallott művészet fölött lesújtó kritikát gyakorolt. Szerény nézete az újabb szindarabokról az, hogy azokhoz finom lelkületű nő nem mehet; hogy női szemérmessége súlyos próbákat állott ki a „Nircs elvámolni valója?” c. kostonia bemutatása alkalmával. És döbbenetes hévvel kelt ki a „naccságok” ellen, akik környezetet, helyzetre és gonosz férfiszemekre való tekintet nélkül bámulatos szellemi világossággal, tüntetően megértettek minden lehetőt, azonfelül minden lehetetlent és nevettek, nevettek szívből és nyiltan, amíg ő. Zsuzsanna, a finom lelkületű nő, nevetett ugyan, de nem szívből és nem nyiltan, amint — ha vesszük — ilik is. Azt is mondotta nemes egyszerűséggel, hogy így a világ feltétlenül tönkre megy, mert eddig az volt a szokás, hogy az erkölcsatlenséget titokban — gyakorolták, most azonban, óh borzalom, egész nyiltan — beszélnek róla. A világ tönkremenetele előtt Zsuzsanna ur-

hölgy erkölcsi kirohanásához hadd fűzzek még egynehány szerény megjegyzést.

Mély sajnálattal kell konstatálnom, hogy Zsuzsanna urnőnek a szeretőjén kívül — némelekben igaza is van. Es konstatálom azt is, hogy erkölcs kétféle van: egy, amelyet viselünk diszgyanánt, kirakati használatra, a másik pedig, amelyet adandó alkalommal zsebre vágunk, mert ilyenkor kényelmetlen a jó, öreg morál. A nagy-papája jelenlétében minden hölgy ragyog az erkölcsösségtől. Ha azonban a jelenlévő ur nem nagypapa, sőt nem is papa, hanem egy vadidegen, jól fészült, szellemesen csevegő fiatalember, aki diszkret természetességgel mondja világos egyértelműségeit, úgy az erkölcs eloszlik, mint a kánfor és legfeljebb a Zsuzsannák háborodnak fel érthető tiltakozással. Hagyjanak nekem békét a női szemérmességgel, amelyet a legtöbb hölgy ugyanazzal a céllal vesz föl, mint a pipere-fátyolt: hogy valamit ne lehessen észrevenni.

De miért viselik a nők ezt a szemérmesleplet, amikor oly sűrűn le hull — a lepel? Az egész világon csapatostul keresik fel azt a művészetet, amely a nuditást aranyozza be intenzív világossággal. A dánosi rablógyilkosság tárgyalásához elegáns hölgyek szolgáltatják a „diszes” közönséget. A Petrarka „égi angyalai” fehér szárnyaikon főleg a frivolitások tájékaira szállnak alá. Ezeket a tényeket letagadni nem lehet, de ha mindezek dacára mégis viselni kell azt a sűrű szemérmefátyolt, tekintjük ezt a régi női divat u'olsó maradványának és a fátyolos hölgyeket bátran e szavakkal köszönhetjük: „Ismerlek — szép maszkl!”

Mindezt nem tulságos örömmel írom, mert a rámutatás: „Tat twam asi!” (Ez te vagy!) nem azért hindu, hogy európai gyakorlattá váljék, meg aztán az erények földi őrzésére sem kaptam felhatalmazást az istenekől, de az a rovat a tények számára készül és legfeljebb fáj-lalhatom, hogy a tények udvariatlanabbak — nálamnál.

Szerencsére elhagyom már ezt a tárgyat és sietve menekülök kevésbé veszedelmes tájak felé. Nem mintha a nők elől menekülni lehetne. A nők elől nem lehet menekülni, legfeljebb a nők — miatt.

És mivelhogy Jules Laforgue is arról panaszkodik, hogy mindennap (quotidien) van élet és hogy nincs munkaszünet, mert maga a pusztá élet is hatalmas munka: a dolog aktualitásánál fogva hadd elmélkedjem azokról, akik az élet munkáját súlyos testi munkával tetézik, május elsejének hőseiről, a lelkes, az erős, a hatalmas és jogtalan munkásokról.

A munkásokról, akik saját hittük szentsége miatt ünneppé avatták a hétköznapot. Ahogy az utcákon keresztül dalolva végigvonult ez a lelkes csapat, olyan volt a kép, mintha fáradt jelenlét jövendő erői ígéréte haladna át. Jogok nélkül a jog minden érzése dagasztja a keblüket és ezek az érzések immár tiszta tudattá alakultak bennük. Nagy tömegekben, vigan lepték el a kincstári erdő pázsitját és harsány dalaikból mintha kicsendült volna a kemény parancsszó:

— Ma ünnepet akarunk, mi, a munkások!

Egyelőre talán a polgárság akarata dacára, később bizonyára vele testvéri egyetértésben. Mert a jövendők felé haladó ut minden kétségen kívül az ő országaikhoz vezet, a munka és jogokkal támogatott munka országaiba és az elérkezés időpontja abban a percben valósul meg, amikor a munka az általános tudatban az őt megillető becsértékhez jut, ami ebben az országban nem is annyira az idő, mint inkább a megbecsülési tudás és akarás kérdése. Május elseje így inkább a jövő kalendáriumok piros ünnepe, ma csak egy törhetetlen akaratképpé ünnepi manifestációja.

De a május elseje tovább gördült és a „panem” kérdése mellett állandóan aktuális a „circenses” követelménye is. Az utóbbi tekintetben senki se panaszkodik, mert a színház után — tülárom haj! — jön a cabaret, Nagy Endrétől az élén és egy lelkes csapattal — szintén az élén, mert közöttük dehogyan is van utolsó. Ebben a városban a legnagyobb könnyelműség — meghalni, mert sehohsem oly vidám az élet, mint minálunk. Itt az emberek szíve ép oly könnyűvé válik, mint a zsebük és csak azok szomorkodnak, akik szívüket — a zsebükben hordják.

—odi.

TÁVIRATOK.

A király uralkodói jubileuma.

Budapest, május 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az alsóausztriai dalosszövetség csütörtökön, május 7-én este Schönbrunnban a király uralkodói jubileuma alkalmából monstreszerenádót ad a felségnek.

Elhunyt osztrák miniszter.

Budapest, május 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, P e s c h a osztrák miniszter, tegnap éjjel fél 2 órakor, mikor hazatért, szívszélhűdés érte s nyomban meghalt.

Türr tábornok haldoklik.

Budapest, május 2. („A Torontál“ eredeti távirata.) Türr István tábornok utolsó óráit éli. A tábornok ma felvette a halotti szentségeket.

A Polónyi—Lengyel-pör.

Budapest, május 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) A Polónyi—Lengyel-pörben tegnap a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó beszédek hangzottak el. Tegnap először Balás Elemér kir. ügyész beszélt, aki négy óra hosszat tartó beszédében Vázsonyi újabb tanui kihallgatásának feleslegességét fejtegette s Vázsonyi előterjesztésének elvetését kérte.

Utána Polónyi Géza öt órás beszédében tette meg indítványát a bizonyítás kiegészítésére nézve. Panaszkodott az üldözés miatt, amely ellene irányul. Azt mondja, hogy őt mint minisztert is azért buktatták meg, mert a sajtótörvényt reformálni akarta, hogy a magánbecsület jobban megvédessék. Azt állítja, hogy Lengyel ágensekkel járatta be az országot, hogy ellene vádakot hajszoljon föl.

Lengyel Zoltán: Hazugság! Rágalom!

Az elnök ezért a kifejezésért Lengyel Zoltánt 60 korona pénzbírságra ítéli.

Lengyel bocsánatot kér, mire Polónyi folytatja beszédét s kéri a bizonyítás kiegészítésének megtagadását, mert nem akarja, hogy ez a pör annyira ideig elhúzódjék, hogy tönkretegyje egészségét. Inkább eltávozik.

A ma délelőtti tárgyaláson folytatták a bizonyítás kiegészítésének ügyét, miközben egy esküdt arról panaszkodott, hogy a „Magyarország“ című lap az esküdteket felekezetiük miatt gunyolja. Az elnök sajnálkozását fejezi ki e fölött, de konstataálja, hogy ezen nem segíthet. A tárgyalás folyik.

A dánosi bűnpör.

Budapest, május 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A dánosi rablógyilkos cigányok bűnpörében ma is tovább folyik a tárgyalás. Ma szembesítések folynak Lakatos Rózával, a pör koronatanújával. Nevezetesebb incidens nem történt.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra 1908.)	24.20	—
Buza (októberre 1908.)	20.54	—
Rozs (októberre 1908.)	17.98	—
Zab (májusra 1908.)	—	—
Zab (okt. 1908.)	13.50	—
Tengeri (juliusra)	13.48	—
Tengeri (májusra)	13.26	—

Nyilttér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Eljegyzési- és „Henneberg“ Lakodalmi- selyem 75 kr.-tól Eamast - feljebb, bérmentre és Dollenne - vámmentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich. (41/b-8.4)

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-t. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, április 30

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán az üzleti pangás még inkább fokozódott és ugyszólván az összes árfolyamok névlegesen voltak, amennyiben kötések csak elvéve fordultak elő.

A lokális piac teljesen el volt hanyagolva és a nemzetközi értékekben is csak lényegtelen árfolyamhullámzások állottak be a külföldi tőzsdékről érkező vonatkozó hírek következtében. Ezek folyamán némi érdeklődés mutatkozott az osztrák-magyar államvasut részvényekben, az államosítási tárgyalások kedvező mederbe való terelése következtében. Utóbb ezen részvények árfolyamai is a csekély üzletkedv folytán újból lemorzsolódtak. Némi fizet fejlődött ki azonkívül rimamurányi vasmű részvényekben is, az alpesi részvényekről érkező bécsi hírekre azonban ezen részvények árfolyama sem tudott megszilárdulni. Nevezetesebb árfolyamváltozásokról az elmúlt hét folyamán nem tehetünk említést.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1908. évi április hó 10-től május hó 1-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Kollarov Darinka tulajdonát képező 2 hold szántót megvette Kollarov O. Mladen 1400 kor.-ért.

Pányi János és Erzsébet tulajdonát képező 2047 ö. i. sz. házat megvette Kollarov Danica 1100 kor.-ért.

Milenov Jula tulajdonát képező 1238. ö. i. sz. házat megvette Tabakov Omer 1400 kor.-ért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1908. évi május hó 1-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	10.50 korona
kétszeres		7.50
rozs		7.40
árpa		6.—
zab		7.—
kukorica		6.20
repece		15.50
széna I.		8.—
II.		7.—
szalma I.		4.—
II.		3.—
burgonya I kilogr.		—10
marhabús I. I kilogr.		1.46
II.		1.26
borjú hus I.		1.80
II.		1.90
disznó hus I.		1.80
II.		1.70
juh hus		1.04
zsir		1.68

2730/1908. tkvi sz.

431—1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tövszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szerb Takarékpénztár R.-t., mint a Szerb Takarékszövetkezet Nagybecskereken jogutóda végrehajthatónak Vekeczky Gyókané szül. Gyakovacs ki Persza jarkováci lakos végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tőkekövetelés és jár. iránti ügyében, egy a csatlakozott végrehajthatónak tekintendő Kecszeny Henrik 184 kor. tőke és jár.-ból álló követelésének kielégítése végett is az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvsz. területén lévő Nagybecskerek községi 4520. sz. tkjvben A. I. 1. sorsz. 1809/b. hrsz. alatt foglalt 120 négyszögöl beltelek és azon levő 2590. ö. i. sz. ház 1163 kor. kikiáltási árban 1908. évi május hó 22-ik (huszonkettedik) napjának délelőtt 10 órájkor ezen kir. törvsz. tiki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 116 kor. 30 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-ső napján 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-a értelmében óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1908. évi márc. hó 12. napján.

Rektorisz,
kir. törvszéki bír.

A ki szép akar lenni,
használja egyedül a Hajós-féle
aradi ibolya-crémet,

mert a világ minden részéből jövő
hálairatok legjobban bizonyítják, hogy
ennél jobb szépitőszep nem létezik.

Szeplő, májfolt, bíbircs, bőrvörösséget
és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

== Egy tegely ára 1 korona. ==

Vigyázat! Csakis Hajós-féle aradi készítményeket
fessék kérni és vásárolni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában, ARAD.

Főraktár: Nagybecskereken,

MELKUH N DEZSŐ drogeriájában.

Továbbá minden gyógyszerárában, illatszert
üzlet és drogeriában.

324—20.12)

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az
alant jegyzett számu zálogtárgyak lejártak és az 1884. évi XIV. t.-cz. értelmében 1908. évi május hó 14-én d. e. 9 órakor alóli intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek. Ezen zálogok kiváltása vagy meghosszabbítása 1908. május hó 12-éig d. e. 12 óráig eszközölhető.

Nagybecskereki kézi zálogkölesön
intézet.

429—1.1

58 143 91 942 1378 911 2112 461 629

929 56 79 3428 649 858 4876 5175 883 91

6041 113 37 212 519 950 45 7052 176 388

89 754 976 8021 95 223 344 50 547 97 848

9209 58 566 978 10153 203 657 781 92 844

95 924 11373 536 617 47 855 92 12151 382

596 614 739 83 805 907 08 17 67 83 13148

82 209 528 633 89 712 14 853 931 14007

102 39 52 258 316 73 514 627 82 95 792 834

73 98 15114 230 79 316 27 40 41 72 461 547

635 772 78 805 64 67 78 906 38 85 16162 201

60 311 29 434 57 509 13 70 84 619 733 801

23 17039 48 83 128 35 62 82 250 308 443 89

560 684 721 54 55 65 806 7 50 79 86 87 902

70 95 18026 31 145 210 23 28 53 90 307 11 22

68 81 414 29 60 76 91 506 32 58 612 14 14 87

91 726 3 53 56 64 77 88 817 40 54 56 92 913 25

87 92 19036 47 59 98 19101 2 58 62 88 99 240

61 69 301 46 407 12 23 57 504 13 22 34 41 42

45 46 56 603 15 18 24 28 31 43 44 53 750 84 75

815 20 21 30 31 33 45 48 57 82 94 98 903 5 20 25

26 31 32 33 69 71 83 86 93 20010 23 37 63 70 74

85 87 91 94 108 9 16 21 23 30 37 52 78 79 87 94

98 224 35 44 81 82 91 92 310 22 30 33 42 66 67

427 37 55 67 500 08 20 28 30 33 46 57 60 62 65

66 79 605 26 32 34 38 53 62 63 78 81 93 702 3 4

11 17 25 26 42 61 69 72 78 87 95 17 801 15.

Elegáns, külön bejáratu, egy-
másba nyiló, egy udvari és egy
utcai butorozott szobából álló

garçonlakás kiadó
Menczer Lipót

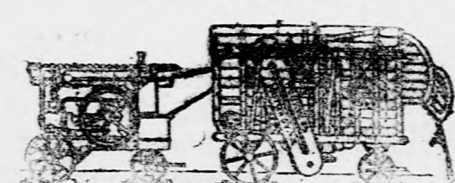
házában Melencei-utca 289/7. sz.

(405—x.3)

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy eséplési, mint malomüzemre kiténően
alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek
V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállás
kifogástalan
üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

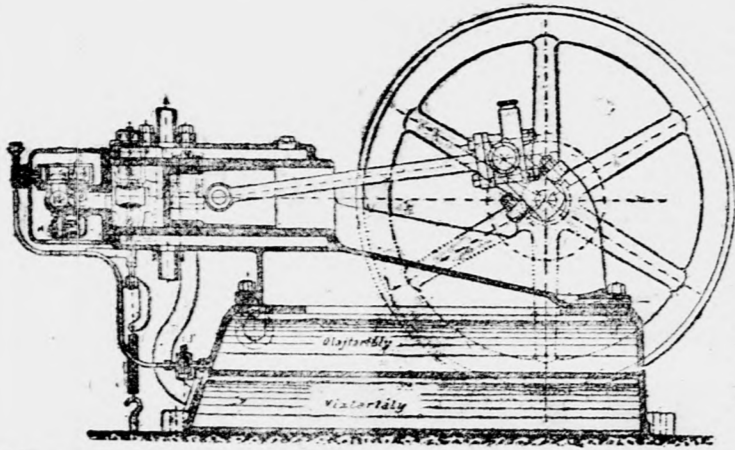
:: 13—14 éves fiu is kezelheti! ::

Arjegyék ingyen! Olcsó árak részletfizetéssel!

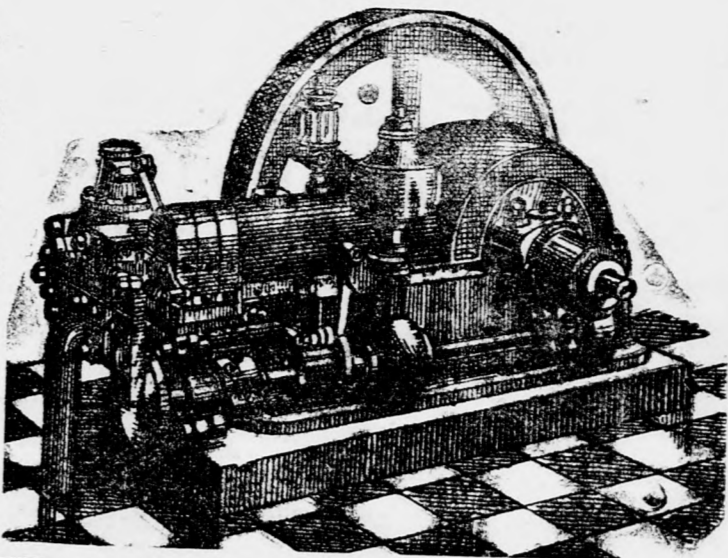
200 darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motoroknál
(175—26.10)

MAGYAR IPAR és ÁRUBANK RÉSZV. TÁRS.

:: ÁRUOSZTÁLYA ::
Budapest, V., Váci-körut 12.

ajánlja:
a legjobb szerkezetű légszesz-, benzín-, nyersolaj-motorokat és szivógáztelepeket ipari célokra 2-300 HP-ig.

Benzinlokomobilokat

cséplő- és egyéb gazdasági gépek hajtására, valamint KŐTÖRŐ ÉS FAVÁGÓ-LOKOMOBILOKAT. — Árjegyzéket és költségvetést készséggel küldünk.

Az 1846. évben alapított Flesch-féle borművek részv.-társ. gyártmányait: szijbőr-szijakat (croupon), géphajtó-, dynamo-, varró- és verőléc-szijakat.

Az 1895. évben alapított Első Tisztigyapot-Gyár gyártmányait: színes és fehér fésült tisztigyapotot fonalakban. Teljes cséplőkészleteket, gazdasági gépeket és eredeti amerikai arató és kévekötő gépeket. Továbbá szállít: Jó minőségű, teljesen sav- és parafinmentes gép- és hengerolajokat mindenféle célokra, merev (consistens) gépszirt.

Porosz és orosz szenet, darabos-, kocka-, dió- és porszenet kocsirakmányonként. Megbízható képviselőket keresünk.

427-1.1

Az écskai uradalomnál egy teljesen új amerikai rendszerű „Prairie State” 300 darab tojásra való csirkeköltő gép azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál az Uradalmi Központi Intézőség Écskán.

410-3.2

Temesvárott

az Erzsébetkúlváros Dózsa-utca 10. sz. alatt levő emeletes sarokház, szemben a siketnéma intézettel, tágas beépíthető utcai alkatrészszelei

szabadkézből eladó.

Felvilágosítást az ugyanott földszinten lakó tulajdósnak ad.

428-1.1

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térfelházhoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feleke szalonruhához 20.- K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

223-40. 19

Hirdetmény

Az „Ujszentiváni tej- és más élelmi cikkeket értékesítő szövetkezet” felszámolás alatt bejegyzett cég felszámoló-bizottsága közzhírré teszi, hogy a szövetkezet felszámolása a nagyikindai kir. törvényszék 6486/1908. polg. sz. a. kelt végzésével bejegyeztetett.

Felhívtnak mindazok, kiknek a szövetkezet ellen követeléseik vannak, hogy igényeiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt okvetlenül bejelentsék, mert ellenkező esetben követeléseik figyelembe vétetni nem fognak.

A szövetkezet teljesen jókarban levő, lakóháznak is alkalmas épülete f. évi május hó 17-én d. u. 4 órakor nyilvános árverésen eladatik.

Eladó továbbá a teljesen jókarban levő Pfanhauser-féle Alfa-Seperator fölözögép (turbín hajtással) az összes felszerelésekkel együtt.

Ujszentiván, 1908. évi április hó 29.

422-3.2

A felszámoló-bizottság.

Mérlegképes könyvelő

elvállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

423-x.1

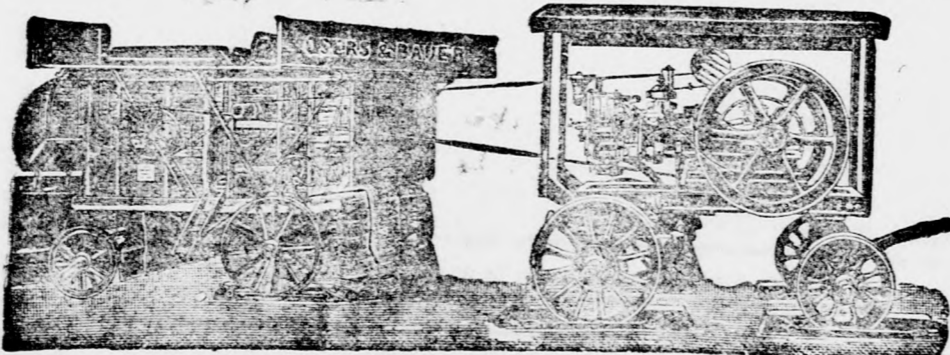
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSORENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket:

Schlesz János és Társai Szászvesztés	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pászto	75 HP. szivógáztelep
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	8 HP. " "	Steger Vilmos	Nagytopóvecz
Papp János Ihárosberény	8 HP. " "	Rosmann Samu	Mocs (Kölozsm.)
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. " "	Herczeg József	Magyarbáthely
Hj. Pál István, Óda (Boglár mellett)	4 HP. " "		

és még számos nagy uradalomba. 33-51-15

FAJTOJÁSOK!

Reitter Oszkárnál

NAGYBECSKERÉKEN

kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Sárga orpington

Fehér orpington

Óriás pekingi kacsa

darabja 60 fillér.

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.

ALLAMI NAGY ARANYÉRMEK.

Legelső győzelmi díjak, hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is megrendelhetők.

364-x.3

KITÜNTETÉSEK:

- Arad
- Budapest I.
- Budapest II.
- Bécs
- Belgrád
- Lovrin
- Nagybecskerek
- Nagyvárad
- Pozsony
- Pécs
- Pancsova
- Szofia
- Szatmár
- Szabadka
- Temesvár
- Veszprém
- Zenta

500 izzólény! Saját villanytelep! Párisi kiállítás 1900, arany érem.

1000 kényelmes ülőhely! Ezernél több új kép! Saját magyar birodalmi szabadalom.

10 ivlámpa.

Nagybecskereken, a Buza-téren, szombaton május hó 2-án saját elegáns, a mai kornak megfelelő, minden kényelemmel berendezett pavillonban.

Narten-féle BIOSKOP

többszörösen átdolgozott és javított Kinematográf, mely a képeket minden nyugtalanság és csillamlás nélkül adja vissza.

Vállalom a kontinens minden nagyobb városában méltán keltett feltűnést s érdemelte ki a közönség érdeklődését, mert csakis valóban érdekes és tanulságos képek kerülnek bemutatásra.

A műsor csakis elsörendü ujdonságokból van összeállítva, úgy, hogy tanulságos, tudományos és kómiikus képek kellemes változatosságban követik egymást.

Előadások naponta tartatnak; hétköznapokon este 6 és 8 órakor, vasár- és ünnepnapokon 4, 5 és 8 órakor. Szerdán d. u. 4 órakor GYERMEKELŐADÁS Ieszállított helyárak mellett.

Helyárak: Számozott I. hely I korona; páholy (5 személyre) 5 korona; II-ik hely 60 fillér; III-ik hely 30 fillér. A délutáni előadásoknál gyermekek a felét fizetik.

Belépti jegyek páholyokra és számozott ülőhelyekre és a II-ik helyre egész napon át a Korona-szálloda irodájában kaphatók. A nagy tolongás végett kérem elővételben a jegyeket vásárolni.

Előadások bármily időjárás mellett tartatnak, miután a pavillon úgy van berendezve, hogy az sem az eső, sem a hideg befolyásának kitéve nincsen.

Főtörekvésem, mint elsörendü Bioskop-tulajdonos oda irányul, hogy bármely más hasonfajú vállalatot felülmuljak, mely törekvésem sikeres megvalósításának köszönhetem azon világhírt, melynek vállalatom örvend.

Magamat a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam számos látogatást kérve, tisztelettel

Narten György,

magán-mérnök és Bioskop tulajdonos, Budapest

(430-x.1)

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1908. május hó 1-től.

Szeged—Karlova—Nagybecskerek.													
Oda						Vissza							
Sz.-v. 4702 I-III.	Sz.-v. 4704 I-III.	Sz.-v. 4706 I-III.	V.-v. 4714 I-III.	Motorkoosi menetek 4708 4710 4716 II-III. osztály		146.		Motorkoosi menetek 4707 4709 4715 II-III. osztály		V.-v. 4713 I-III.	Sz.-v. 4705 I-III.	Sz.-v. 4703 I-III.	Sz.-v. 4701 I-III.
645 1010	940	—	225	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	115	—	630	715
1128	1128	—	422	—	500	ind.	Kecskemét (136)	—	—	1121	—	445	406
1146	1146	—	451	—	555	érk.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	1054	—	420	328
1222	1115	—	558	—	820	érk.	Szeged-Rókus (145)	—	256	627	—	345	242
155	110	—	332	510	940	ind.	Szeged (136 145)	714	1247	606	915	235	1232
158	115	—	337	515	945	ind.	Uj-Szeged	710	1242	601	911	231	1228
205	122	—	344	523	1000	érk.	Szöreg (136)	700	1214	552	901	223	1220
206	124	—	347	524	1006	ind.	Szöreg	659	1233	548	854	221	1219
213	133	—	357	532	1012	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	652	1225	541	845	213	1211
218	138	—	403	537	1019	↑	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	646	1220	536	836	208	1205
227	146	—	412	545	1028	↑	*Gyála	639	1214	529	829	201	1157
254	153	—	425	552	1044	↑	Szerb-Keresztur	632	1208	523	820	153	1148
243	203	—	436	602	1057	↑	*Kupuszina (r. b.)	621	1158	512	808	142	1138
228	202	—	501	619	1105	↑	Törökkanizsa	612	1150	503	759	134	1130
312	234	—	518	634	—	↓	Szanád	550	1129	441	733	112	1110
321	—	—	529	—	800	érk.	Csóka	540	1120	432	721	101	1059
322	243	—	544	644	—	ind.	Csóka	539	—	428	711	100	1057
335	256	—	600	657	—	↑	Tisza-Szt.-Miklós	527	—	419	657	1247	1044
340	310	—	624	711	—	↑	Pádé	512	—	404	639	1232	1029
403	324	—	640	725	—	↑	*Esztermajor	457	—	349	616	1216	1013
415	336	—	700	737	—	↑	Bocsár	446	—	337	602	1205	1001
425	346	—	711	747	—	érk.	Karlova	435	—	324	549	1153	949
V. v. 4712 I-III.	409	—	1031	850	—	érk.	Nagykikinda (147)	350	—	280	350	—	Vy. 4711 I-III. 715
350	220	718	—	657	—	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	841	109
444	401	801	—	755	—	ind.	Karlova (147)	—	—	308	—	754	1138
455	411	811	—	804	—	↑	Beodra	—	—	300	—	745	1129
505	421	821	—	812	—	↑	*Vincezeér	—	—	251	—	735	1119
550	442	842	—	843	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	230	—	715	1059
610	500	900	—	901	—	↑	Kumán	—	—	203	—	657	1041
639	519	919	—	916	—	↑	Melencze	—	—	149	—	643	1027
701	535	935	—	932	—	↑	Elemér	—	—	131	—	622	1005
718	550	950	—	947	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	115	—	607	950
1209	104	—	—	—	—	érk.	Pancsova	—	—	—	—	—	125
—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	810

Nagykikinda—Karlova.												
Oda						Vissza						
V.-v. 4812 I-III.	Sz.-v. 4802 I-III.	Sz.-v. 4804 I-III.	Sz.-v. 4806 I-III.	Sz.-v. 4808 I-III.	147.		Sz.-v. 4801 I-III.	Sz.-v. 4803 I-III.	Sz.-v. 4805 I-III.	Sz.-v. 4807 I-III.	V.-v. 4811 I-III.	
645 1010	—	—	940	225	—	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	1157 10	630	—	715
753	445	985	122	356	—	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	818	—	285	—	604
351	700	1100	225	—	—	ind.	Nagykikinda (136)	610	841	104	—	426
414	732	1120	245	—	—	ind.	*Váalom	544	821	1238	—	403
430	737	1134	259	—	—	érk.	Karlova (146)	526	806	1220	—	351

Külön elektro-technikai osztály.

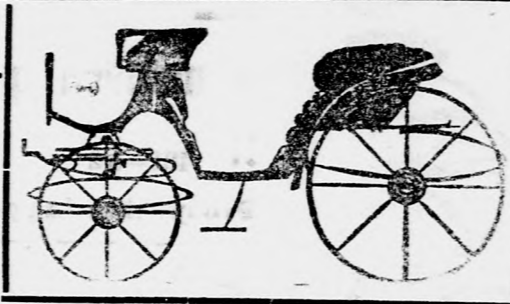
Gyár:

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebet) készítik a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintügy jutányosan cserélek be ócskát újak fejében.

E szakmába vágó kovács-, bognár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó **Nagybecskerek**, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.17

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács **Nagybecskerek**, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindenféle **hintó, halottaskocsi stb. ujdonságok készítését**, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

426-1.1

Meghívó.

A „Nagybecskereki Önkéntes Tüzoltó-testület” 1908. évi május hó 10-én d. u. 3 órakor a város-háza nagytermében tartandó **rendkívüli közgyűlésére**

a pártoló és működő tag urakat ezennel tisztelettel meghívja.

Az elnökség.

WEITERSCHAN JAKAB.

Fűüzlet Hunyadi-utca,
főközlület Német- és Aradáci-utca sarkán

Ajánl gazdagon felszerelt **anyag- és fűszeráru cikkein kívül**

a tavaszi vetéshez **friss magféléket**, ugymint : lucerna, angol fokfü, valódi oberdorfi répmagot, mindenféle fűzelék- és virágmagot a legjobb kelési minőségben.

== Raffia, kékkő a legjobb minőségben. ==

Föld- és faadfesték, lakk, bronz, olaj- és olajlakk-festék, emallak, brunolln.

== Kőműves- és festőecsetek. ==

Állandó raktár **cement, portland, mész, háztetőlemez, kátrány, karbonneum, kocsikenőcs és gépolajban.**

Saját termésű

bor és törköly-pálinka.

Ásványvizek nagy raktára.

== **Friss töltés!** ==

143-52.14

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvényél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és állatbántalmak, gyomorgörés és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles háziszsernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll” felirattal van zárva.

Moll-féle sóshorszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.18

Főszétküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken kapható **Kellner József és Benkovich Mihály** gyógyszerertárban.

Ház eladás.

A Torontálvármegyei Központi Hiteleszövetkezet

tulajdonát képező, a Gimnázium-utcában fekvő ugynevezett **Maugsch-féle ház** kedvező feltételek mellett eladó.

Venni szándékozók a nevezett szövetkezetnél nyerhetnek értesítést.

286-17.10

Somatose

(Hus-tojásfehér)

emeli a legrövidebb idő alatt az erőállapotot.

Kapható a gyógyszerertárakban és drogua-üzletekben.

287a-20.4

Keresek jó irasu, ügyes, szerbül tudó

végrehajtót

azonnali belépésre.

Évi fizetése 800 korona némi mellékjövedelemmel. • Alkalmasság esetén megválasztása valószínű.

Grandjean Géza csentai jegyző.

413-3.3

A világ legjobb

cigaretta papirjai

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches”

extra et vergé

„Mizpah” vergé

„Ramses” vergé

„Le Zouave” vergé

a világhírű cigaretta papirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára CASSICOURTBAN Mantas mellett (Franciaország).

Alapítva 1878.

17-21.18